

Vormt Digg een bedreiging voor traditionele media?

Over de concurrentie en impact van burgerjournalistiek

Oriëntatie Nieuwe Media

Annewil Neervens

Studentnr.: 5816181

Docent: Reinder Rustema

Groep: M210

16-05-'08

Inhoudsopgave

1.	Abstract	blz. 2
2.	Introductie	blz. 2
3.	Theoretisch kader	blz. 3
3.1	Burgerjournalistiek	blz. 3
3.2	Pro-Ams	blz. 4
4.	Analyse: Digg.com	blz. 6
5	Reflectie	blz. 8
6.	Conclusie	blz. 9
7.	Bronnenlijst	blz. 11

Abstract

Dit onderzoek gaat over burgerjournalistiek en de impact dat dit fenomeen heeft op traditionele media. Onderzocht wordt in hoeverre de website Digg.com gebruik maakt van burgerjournalistiek en hoe dit er concreet uitziet. Verder beoogt dit onderzoek antwoord te krijgen op de vraag of burgerjournalistiek een concurrentie vormt voor traditionele media.

Sleutelwoorden: Web 2.0, burgerjournalistiek, traditionele media, nieuws, Digg, concurrentie.

Introductie

Sinds de komst van Web 2.0 sites - waarbij het gebruik grotendeels draait om interactiviteit en participatie¹ - is het mogelijk geworden voor gebruikers om zelf content op het internet te plaatsen.

Eén van die websites is Digg.com, waar gebruikers zelf bepalen wat er geplaatst wordt en hoe het wordt ontvangen. Of zoals er op Digg zelf te lezen staat:

‘Digg is a place for people to discover and share content from anywhere on the web. From the biggest online destinations to the most obscure blog, Digg surfaces the best stuff as voted on by our users. You won’t find editors at Digg — we’re here to provide a place where people can collectively determine the value of content and we’re changing the way people consume information online.’²

Dit fenomeen waarbij de non-professional voortaan (nieuws)berichten kan genereren, manipuleren, beoordelen en plaatsen wordt citizen journalism of burgerjournalistiek genoemd.³

Maar in hoeverre is er sprake van concurrentie door burgerjournalisten op Digg? Welke aspecten van de journalistiek komen op het terrein van nieuwe media? En vormt de nieuwsagenda van burgerjournalisten een vervanging voor traditionele nieuwsgaring?

---

¹ Flew, Terry. *New Media, an introduction 3rd edition*. Melbourne: Oxford University Press, 2008

² ‘What is Digg?’ <<http://digg.com/about>> Laatst bekeken: 15 mei 2008

³ Flew, Terry. *New Media, an introduction 3rd edition*. Melbourne: Oxford University Press, 2008

Deze en andere vragen wil ik in dit paper onderzoeken. Als casestudy zal ik Digg analyseren om te kijken wat voor soort (nieuws)berichten er geplaatst worden en waar deze vandaan komen. Bovendien wil ik antwoord krijgen op de vraag of we bepaalde aspecten van de journalistiek binnen de oude, traditionele media - al dan niet - terugzien op het gebied van nieuwe media, zoals Web 2.0 sites.

Theoretisch kader

Burgerjournalistiek

Om te kunnen onderzoeken of burgerjournalisten een concurrentie vormen voor traditionele media, wil ik eerst kijken naar wat burgerjournalistiek is en hoe het gedefinieerd kan worden.

Burgerjournalistiek, citizen journalism of participatory journalism; het fenomeen kent vele namen. Bowman en Willis, de auteurs van *We Media: How audiences are shaping the future of news and information*, beschrijven burgerjournalistiek in dat boek als volgt:

‘The act of a citizen, or group of citizens, playing an active role in the process of collecting, reporting, analyzing and disseminating news and information. The intent of this participation is to provide independent, reliable, accurate, wide-ranging and relevant information that a democracy requires.’⁴

Schrijver J.D. Lasica - die ook een aandeel had in de totstandkoming van *We Media* - legt participatory journalism als volgt uit:

‘When small independent online publications and collaborative news sites with an amateur staff perform original reporting on community affairs, few would contest that they’re engaged in journalism.’⁵

In *New Media*, an introduction haalt auteur Terry Flew hoogleraar in communicatie Nick Couldry aan, die duidelijk maakt dat het ‘potentiële belang van user generated media ligt in het opstapelen van organisatorische en economische middelen die gebruikt kunnen worden

---

⁴ Bowman, Shane, Willis, Chris. *We Media: How audiences are shaping the future of news and information*. Reston, Va.:The Media Center at the American Press Institute, 2003

⁵ Lasica, J.D. *What is Participatory Journalism?* USC Annenberg School for Communication: Online Journalism Review, 2003

om verschillende verhalen te vertellen en alternatieve bronnen van invloed kunnen genereren.' Hij geeft hierbij aan dat de volgende drie veranderingen in concentratie, organisatie en gebruik van media, belangrijk zijn:

1. New ways of consuming media
2. New infrastructures of production
3. New infrastructures of distribution⁶

We zien dus dat niet alleen het actief meedoen aan het vergaren en publiceren van content van belang is voor burgerjournalistiek, maar ook de wijze waarop we met media omgaan en de nieuwe manieren waarop we media tot ons kunnen nemen.

Communicatiewetenschapper en hoogleraar Mark Deuze schrijft dat 'online metamedia such as meta- and comment sites can contribute to reinvigorating the function of journalism in 'carrying on and amplifying the conversation of people themselves' (James Carey, in Kovach and Rosenstiel, 2001: 18).⁷

Hij schrijft in hetzelfde artikel dat een belangrijke factor hierbij, de wijdverbreide verspreiding is van zogenaamde 'alternative' nieuwssites. Deze sites bieden niet alleen hun eigen nieuws online aan, maar neigen ook naar het plaatsen van een kritische noot bij het nieuws dat traditionele media bieden, en 'leidt' de gebruikers bovendien naar andere nieuwsplekken op het web, buiten het mainstream nieuws om.'

Pro-Ams

De mensen die burgerjournalistiek bedrijven worden ook wel Pro-Ams (wat staat voor 'professional amateur') genoemd. Een term die in 2004 werd geïntroduceerd door Charles Leadbeater en Paul Miller.

'Pro-Ams are not professionals. They do not see themselves that way. They do not earn more than 50 per cent of their income from their Pro-Am activities. They might be aspiring proto-professionals, semiprofessionals or former-professionals, but they

---

⁶ Flew, Terry. *New Media, an introduction 3rd edition*. Melbourne: Oxford University Press, 2008

⁷ Deuze, Mark. *The Web and its Journalisms: Considering the Consequences of different Types of Newsmedia Online*. *New Media and Society* 5(2):203-30, 2003

would not be regarded as full professionals. Yet to call Pro-Ams amateurs is also misleading. For many people ‘amateur’ is a term of derision: second-rate, not up to scratch, below par. Pro-Ams want to be judged by professional standards.’⁸

Burgerjournalisten zien zichzelf volgens Leadbeater en Miller dus niet als professionals, maar ze leven wel naar die standaard toe. Zij zien de grens tussen amateur en professional steeds meer vervagen.

Een tegenstander van dit idee is de schrijver - en gefaald internet entrepreneur - Andrew Keen. In zijn boek *The Cult of the Amateur: How Today’s Internet is Killing Our Culture*, verzet hij zich fel tegen het idee dat amateurs evenveel zeggenschap, recht en waardering zouden (mogen) krijgen als deskundigen. Vooral het anonieme aspect dat bij burgerjournalistiek komt kijken stoot hem tegen de borst. Anoniem betekent immers onverifieerbaar en is daarmee niet te vertrouwen.

Lawrence Lessig - onder andere oprichter van Creative Commons – is het met Keen eens dat er goed nagedacht moet worden over betrouwbare structuren en anonimiteit. Daarbij moet ook gekeken worden naar hoe informatie toegevoegd kan worden die begrijpelijk is, in plaats van verwarrend. Lessig weet Keen’s negatieve relaas over open source en vrije contributie echter te weerleggen en reageert op zijn blog als volgt op *The Cult of the Amateur*:

‘But what is puzzling about this book is that it purports to be a book attacking the sloppiness, error and ignorance of the Internet, yet it itself is shot through with sloppiness, error and ignorance. It tells us that without institutions, and standards, to signal what we can trust (like the institution (Doubleday) that decided to print his book), we won’t know what’s true and what’s false. But the book itself is riddled with falsity -- from simple errors of fact, to gross misreadings of arguments, to the most basic errors of economics.’⁹

Toch staat Keen niet alleen in zijn gedachtegang. Ook sommige Nederlandse media en journalisten zien burgerjournalistiek niet zitten en vrezen concurrentie. Zo schreef

---

⁸ Leadbeater, Charles, Miller, Paul. *The Pro-Am Revolution: How enthusiasts are changing our economy and society*. London: Demos, 2004

⁹ Weblog Lessig: Keen’s “The Cult of the Amateur”: BRILLIANT!

<http://www.lessig.org/blog/2007/05/keens_the_cult_of_the_amateur.html> Laatst bekeken: 15 mei 2008

Volkskrant-redacteur Martin Sommer op de forumpagina van de Volkskrant: ‘Het barst er van de ‘eigen waarheden’; iedereen heeft er het recht ‘zijn eigen verhaal, zijn eigen waarheid’ te vertellen.’¹⁰

Er zijn dus zowel voor- als tegenstanders te vinden als het gaat om burgerjournalistiek. Maar wat voor invloed hebben burgerjournalisten nu werkelijk? En in hoeverre vormen zij een concurrentie voor traditionele media?

Analyse: Digg.com

In dit gedeelte van de paper zal ik de website Digg analyseren om te kijken hoe en in hoeverre er met burgerjournalistiek wordt gewerkt. Daarnaast wil ik kijken naar de inhoud van de (nieuws)berichten en in hoeverre deze zijn aangepast.

Op Digg zijn berichten te vinden in verschillende categorieën, waaronder Technology, World & Business, Science, Gaming, Lifestyle, Entertainment, Sports en Offbeat. De berichten kunnen door gebruikers beoordeeld worden, zowel positief (‘digg it’) als negatief (‘bury’). Een bericht dat veel ‘ge-digged’ wordt, verschijnt op de voorpagina van Digg.com. Een bericht waarbij veel op ‘bury’ wordt geklikt, verdwijnt van de pagina.

Maar waar komen de berichten die geplaatst worden nu precies vandaan? Zijn de berichten aangepast of veranderd voordat ze op Digg geplaatst worden? En hoe betrouwbaar zijn ze?

Voor mijn onderzoek bekeek ik 24 uur aan berichten op Digg.¹¹ In totaal werden er 109 berichten geplaatst, in alle categorieën. Veertien berichten hadden de website van een legitieme nieuwszender, krant of magazine als bron. Te weten: cnn.com, washingtonpost.com, nytimes.com, reuters.com, forbes.com, dailymail.co.uk, newyorker.com en guardian.co.uk. De rest van de berichten kwamen van persoonlijke blogs of andere moeilijker te definiëren bronnen, zoals usatoday.com, huffingtonpost.com, youtube.com en lifehacker.com.

---

¹⁰ ‘Nieuw journailleren’, Martin Sommer

<http://www.volkskrant.nl/binnenland/article327680.ece/Nieuw_journailleren> Laatst bekeken: 14 mei 2008

¹¹ Op 14 mei 2008 vanaf 14.00 uur

Van de veertien legitieme nieuwsberichten waren er acht op Digg gepubliceerd met dezelfde kop als in het originele bericht. Vier koppen waren (lichtelijk) aangepast, en twee koppen waren compleet herschreven. Elf berichten hadden een klein stukje tekst uit het originele bericht overgenomen en bij de resterende drie berichten stond een kleine, zelf geschreven samenvatting over het bericht. Geen enkel bericht was volledig integraal overgenomen van de oorspronkelijke bron.

De overige 95 berichten bestonden uit opinie, entertainment en (semi-)nieuws. Allen waren te traceren naar een bron, waarvan bij ruim een kwart vervolgens niet vastgesteld kon worden of het een legitieme bron was.

Negentien berichten bestonden uit internetfilmpjes en foto's (onder andere van YouTube en collegehumor.com) en de overige 76 berichten kwamen niet van een legitieme bron, zoals een krant of nieuwszender, maar waren aan de hand van het bericht en de daarin opgevoerde links, de auteur of de website zelf, wel terug te voeren naar traceerbare bronnen. Om een voorbeeld te noemen: een bericht op Digg met als bronverwijzing met een twijfelachtige website, eenmaal op de website aangekomen bleek het bericht rechtstreeks overgenomen van Reuters. Zo komt het dus voor dat berichten van Reuters via een omweg – in dit geval een dubieuze site – op Digg verschijnen.

Ik heb een aantal gevallen gevonden van zelf gegenereerd nieuws. Deze berichten waren vaak afkomstig van de wat grotere blogs, zoals bijvoorbeeld Consumerist.com. Toch zou ik deze berichten niet direct classificeren als nieuws, omdat de meeste vooral opsommingen of lijstjes waren, zoals bijvoorbeeld het bericht *The 6 Most Frequently Quoted Bulls**t Statistics*.

Aan de hand van mijn onderzoek lijkt het erop dat het serieuze nieuws vooral van betrouwbare bronnen komt. Terwijl het 'entertainende' nieuws vooral zelf gegenereerd is, zoals een grappig filmpje van YouTube of collegehumor.com.

Hieruit zou de conclusie getrokken kunnen worden dat de burgerjournalistiek op Digg vooral bestaat uit het verzamelen en beoordelen van nieuws, niet zozeer het creëren ervan. Bij Digg draait het dus niet om het maken, schrijven of bedenken van nieuws, maar het bepalen van de nieuwsagenda. Dus: *wat* is nieuws.

Natuurlijk kan hierbij het onderscheid tussen nieuws en opinie gemaakt worden. Op Digg worden deze berichten door elkaar geplaatst en dat kan daardoor wat verwarrend zijn.

Een serieus nieuwsbericht doet niet onder voor een column of filmpje. Doordat alles online geplaatst wordt brokkelt de strikte scheiding tussen genres af en zijn alle berichten in potentie even nieuwswaardig.

Daarnaast is Digg een voorbeeld van online journalistiek. Deuze schrijft in zijn artikel *The Web and its Journalisms*, dat online journalistiek wezenlijk anders is dan andere vormen van journalistiek ‘omdat het technologische component een belangrijke factor speelt in de (operationele) definitie. De journalist moet voortaan nadenken in welk format hij het bericht online zet, hoe hij dat doet en wat het publiek er vervolgens mee doet’.¹²

Zeker bij Digg speelt de vorm en format van het medium een grote rol als het gaat om de activiteit van burgerjournalistiek. Het open karakter van de website nodigt gebruikers uit om actief mee te doen door berichten te plaatsen en ze te beoordelen.

Reflectie

Er is meer nodig dan kleinschalig onderzoek om vast te stellen of traditionele media concurrentie ondervinden van burgerjournalistieke sites zoals Digg. Het zou waardevol kunnen zijn als er op wetenschappelijk niveau meer aandacht zou worden besteed aan dit fenomeen, en wat de implicaties ervan zijn. Dit zou betekenen dat er meer burgerjournalistieke sites (dan alleen Digg) bestudeerd moeten worden over een langere periode van tijd.

Digg is een zeer succesvol voorbeeld van een website waar amateurs journalistieke bijdragen aan kunnen leveren, maar er zijn ook minder succesvolle voorbeelden te noemen. Zo hebben PCM Uitgevers en Talpa Media onlangs het samenwerkingsverband met het Nederlandse initiatief *Skoeps.nl* stopgezet.¹³ Er zou dus onderzocht kunnen worden of burgerjournalistiek wel echt werkt. Is er genoeg behoefte aan (in Nederland)?

---

¹² Deuze, Mark. *The Web and its Journalisms: Considering the Consequences of different Types of Newsmedia Online*. *New Media and Society* 5(2):203-30, 2003

¹³ ‘Burgerjournalistieke website *Skoeps* stopt’

<http://www.nrc.nl/media/article1073886.ece/Burgerjournalistieke_website_Skoeps_stopt> Laatst bekeken: 15 mei 2008

Bij verder onderzoek zou ik de vraag ‘wat is burgerjournalistiek?’ nader willen uitzoeken, aangezien er verschillende vormen van bestaan. Want is alleen het bepalen en beoordelen van nieuws wel burgerjournalistiek? Of moeten gebruikers ook echt zelf nieuws genereren (zoals bijvoorbeeld op Hier.nl).

Bij Digg lijkt het erop dat de meeste bijdragen van gebruikers vooral gericht zijn op het plaatsen en beoordelen van ‘al bestaand’ nieuws, dat vaak letterlijk van een andere bron wordt overgenomen. Is het medium daarom eigenlijk niet meer dan een ‘verzamelsite’. Ik zou het buitengewoon interessant vinden om dit fenomeen in verder onderzoek te kunnen uitlichten.

Conclusie

In de inleiding stelde ik een aantal vragen waar ik in dit onderzoek antwoord op wil krijgen, namelijk: In hoeverre is er sprake van concurrentie door burgerjournalisten op Digg? Welke aspecten van de journalistiek komen op het terrein van nieuwe media? En vormt de nieuwsagenda van burgerjournalisten een vervanging voor traditionele nieuwsgaring?

Aan de hand van het theoretisch kader en de analyse van Digg zijn die vragen grotendeels te beantwoorden rondom dit onderzoek.

Het lijkt erop dat Digg weinig tot geen concurrentie vormt voor de traditionele media. Zoals ook al op Digg.com te lezen staat: ‘Digg *surfaces* the best stuff as voted on by our users.’ Wat de site dus vooral doet, is het verzamelen, verspreiden en populair maken van nieuws. Dit betekent niet dat populaire (nieuws)berichten niet door burgerjournalisten geschreven kunnen zijn, maar we zien dat serieus nieuws vooral afkomstig is van betrouwbare en verifieerbare bronnen. Het luchtige nieuws, opinie, of zelf gegenereerde nieuws, is voornamelijk afkomstig van persoonlijke weblogs of onduidelijkere bronnen en is vaak niet wereldschokkend of bijzonder nieuwswaardig. Het zijn leuke, grappige of verwonderlijke items en daarom wordt erop gestemd. Het draait bij deze berichten niet zozeer om de nieuwswaarde, maar om de entertainmentwaarde.

Verskillende aspecten van de traditionele journalistiek komen op het terrein van nieuwe media, zo ook in het geval van Digg. Zoals eerder aangegeven door Deuze, is het niet zozeer het nieuws dat verandert, maar de manier waarop het online wordt gepresenteerd. Er moet nu

nagedacht worden over de mogelijkheid voor gebruikers om te reageren of berichten over te nemen en aan te passen. En de vorm is belangrijk; zo mag een bericht online bijvoorbeeld niet te lang zijn, zeker niet even lang als in een papieren krant.

Ik denk daarom niet dat de nieuwsagenda van burgerjournalisten een vervanging is voor traditionele nieuwsgaring; daarvoor wordt er simpelweg (nog) te weinig eigen nieuws geplaatst. Zo zei ook hoogleraar communicatiewetenschappen aan de Vrije Universiteit Jan Kleinnijenhuis, tijdens een symposium voor burgerjournalistiek in Zwolle: ‘Nog geen tien procent van het dagelijkse nieuws komt voort uit bijdragen van burgers, de rest wordt allemaal gedaan door de reguliere journalisten.’¹⁴

Ik denk echter wel dat de bijdrage van burgers een zeer waardevolle aanvulling kan betekenen voor traditionele media. Zonder burgerjournalistiek had de NOS bijvoorbeeld geen beelden van de ontsnapte gorilla Bokito kunnen uitzenden of had er een dag na de moordpartij op een Finse school geen foto in de krant kunnen staan van de 18-jarige dader.

---

¹⁴ ‘Burgerjournalistiek krijgt rol naast ‘oude media’’ VU podium
<<http://www.vupodium.nl/www/scripts/terugblik.php?blogid=74>> Laatst bekeken: 15 mei 2008

Bronnenlijst

Gepubliceerde literatuur

Blanken, Henk, Deuze, Mark. *PopUp: de botsing tussen oude en nieuwe media*. Amsterdam: Uitgeverij Atlas, 2007.

Bowman, Shane, Willis, Chris. *We Media: How audiences are shaping the future of news and information*. Reston, Va.:The Media Center at the American Press Institute, 2003.

Deuze, Mark. *The Web and its Journalisms: Considering the Consequences of different Types of Newsmedia Online*. *New Media and Society* 5(2):203-30, 2003.

Flew, Terry. *New Media, an introduction 3rd edition*. Melbourne: Oxford University Press, 2008.

Gillmor, Dan. *We the Media: Grassroots Journalism by the People, for the People*. O'Reilly Media Inc., New Ed edition, 2006.

Jenkins, Henry. *Convergence Culture*. New York: New York University Press, 2006.

Keen, Andrew. *The Cult of the Amateur: How Today's Internet Is Killing Our Culture*. New York: Doubleday, 2007.

Lasica, J.D. *What is Participatory Journalism?* USC Annenberg School for Communication: Online Journalism Review, 2003.

Leadbeater, Charles, Miller, Paul. *The Pro-Am Revolution: How enthusiasts are changing our economy and society*. London: Demos, 2004.

Overige media

‘Burgerjournalistiek krijgt rol naast ‘oude media’ - VU podium

<<http://www.vupodium.nl/www/scripts/terugblik.php?blogid=74>> Laatst bekeken: 15 mei 2008

‘Burgerjournalistieke website Skoeps stopt’ – NRC Handelsblad

<http://www.nrc.nl/media/article1073886.ece/Burgerjournalistieke_website_Skoeps_stopt>

Laatst bekeken: 15 mei 2008

Weblog Lessig: Keen’s “The Cult of the Amateur”: BRILLIANT!

<http://www.lessig.org/blog/2007/05/keens_the_cult_of_the_amateur.html> Laatst bekeken:
15 mei 2008

‘Nieuw journailleren’, Martin Sommer

<http://www.volkskrant.nl/binnenland/article327680.ece/Nieuw_journailleren> Laatst

bekeken: 14 mei 2008

‘What is Digg?’ <<http://digg.com/about>> Laatst bekeken: 15 mei 2008.

Websites

www.digg.com

www.denieuwereporter.nl

www.deuze.blogspot.com

www.lessig.org

www.volkskrant.nl

www.nrc.nl